

de Leuvense studentenraad

ZIN EN ONZIN VAN HET OER

A close-up photograph of a person's hands. The left hand holds a green pen, and the right hand holds a yellow eraser with red markings. The eraser is being used on a white document with some handwritten text. The background is dark and out of focus.

RECHTEN VOOR STUDENTEN

Het onderwijs- en examenreglement (OER) van de KU Leuven bundelt alle belangrijke regels waarmee een student rekening moet houden. De onderwerpen variëren van recht op inschrijving over studievoortgang tot het succesvol afronden van een opleiding of onderdelen ervan.

Helaas blijkt raadpleging van het OER voor veel studenten lastig. Het is een doolhof van artikels, vol lange zinnen die niet altijd in duidelijkheid uitblinken. Ook de terminologie van het OER is zeer specifiek. Daarom maakte LOKO, de Leuvense studentenraad, deze publicatie – een gids bij het OER.

Daarmee is het laatste reglementenwoord natuurlijk niet gesproken. Het OER bestaat uit algemene artikels en faculteitsspecifieke aanvullingen. Voor interuniversitaire aanvullingen geldt vaak een interuniversitair afgesproken reglement. Veel faculteiten voorzien ook nog bijzondere reglementen voor de masterproef en Erasmus.

Inhoud

Diplomacontract, creditcontract of examencontract?	3
ECTS-fiches	4
Het individuele studieprogramma	5
Volgtijdelijkheidsregels	6
Recht op studenteninspraak	7
Wilde verhalen over examens...	8
Feedback	10
Bissen, trissen en (niet) quateren	11
Wat als er zaken niet correct verlopen?	12
Tips	14
Uitzonderingsmaatregelen	15

OER: <http://bit.ly/SpUnrP>

Onduidelijke terminologie? <http://bit.ly/SpUp2R>

Extra FAQ: <http://bit.ly/P0rAe5>

Over het leerkrediet: <http://bit.ly/Q9SPQe>

Wie is je ombuds? <http://bit.ly/QLAXdB>

Vragen of opmerkingen? Mail loko@loko.be

Voor deze publicatie werd gebruik gemaakt van verschillende bronnen. We danken de huidige en vroegere studentenvertegenwoordigers van LOKO, de KU Leuven en iedereen die hier op de een of andere manier zijn of haar steentje aan heeft bijgedragen.

Je studiecontract bepaalt op welke voorzieningen je aanspraak kan maken

Diplomacontract: een contract met als doel het behalen van een diploma. Dit contract geeft je recht op alle aanwezige voorzieningen: Toledo, monitoraat, bibliotheek, recht om de lessen te volgen, recht op studentenvoorzieningen (huisvesting, Alma, kotnet, ...), ...

Creditcontract: een contract met als doel het behalen van individuele credits. Dit geeft dezelfde rechten als een diplomacontract.

Examencontract: een contract met als doel het behalen van individuele credits of een diploma. Dit type contract geeft echter geen recht op ondersteuning of voorzieningen. In principe mag je zelfs niet naar de les gaan, enkel het examen afleggen.

Meer info: kuleuven.be/inschrijvingen

In het OER: art. 2, 3, 4

Elke docent is gebonden aan zijn of haar ECTS-fiche

De informatie over een vak (officieel: "opleidingsonderdeel") in de ECTS-fiche – bv. examenvorm, inhoud van het vak – is, in combinatie met je ISP, integraal onderdeel van het contract tussen jou en de universiteit. Je vindt er nuttige informatie voor de samenstelling van je studieprogramma. Zo levert de rubriek begintermen vaak belangrijke info op, ook al gaat het daar enkel om adviezen en niet om afdwingbare volgtijdelijkheidsvoorwaarden of voortgangseisen – later meer over die laatste.

Op basis van de ECTS-fiche mag je als student ook verwachten dat een vak op de vooropgestelde manier geëxamineerd wordt en kan je beroep aantekenen mocht de overeenkomst geschonden worden. Wat mondeling of via Toledo meegedeeld wordt, geldt niet als wettelijke referentie.

Waar vind ik die fiche? onderwijsaanbod.kuleuven.be en door-klikken naar het gewenste vak.

In het OER: art. 44

Het invullen van je individuele studieprogramma (ISP) is eigenlijk de laatste stap in het afsluiten van een contract met de universiteit

Zorg dat je je ISP voor de deadline invult (eerste semester: 10/10/2012, tweede semester: 27/2/2013). Ook eventuele vrijstellingen moeten voor die deadline aangevraagd worden!

Studenten die zich op meer dan 120 studiepunten van afstuderen bevinden, eerstejaarsstudenten dus, schrijven zich verplicht in voor alle opleidingsonderdelen van de eerste studiefase.

Daarna is er meer vrijheid. Met een voltijds diplomacontract neem je tussen de 54 en 66 studiepunten per jaar op. Met een halftijds contract tussen de 25 en 35. Als je cumulatieve studie-efficiëntie (aantal studiepunten waarvoor geslaagd gedeeld door aantal reeds opgenomen studiepunten; CSE) de voorbije academiejaren hoger lag dan 50%, dan mag je meer dan 66 studiepunten opnemen. Dat mag je ook als je aan je eerste masteropleiding start.

Op minder dan (opgenomen!) 66 studiepunten voor het afmaken van een opleiding mag je reeds vakken opnemen van een aansluitende opleiding. En je mag je voor minder dan 25 studiepunten inschrijven als die geen deel uitmaken van je hoofdinschrijving, dus als je opleidingen combineert, of als je simpelweg minder dan 25 studiepunten te gaan hebt vooraleer je afstudeert.

In het OER: art. 7, 8, 53, 56, 57, 69, 70, 71

Specifiek daaraan zijn mogelijke volgtijdelijkheidsregels

Strengere volgtijdelijkheid: je moet vak A gehaald/getolereerd hebben voor je aan vak B mag beginnen

Soepele volgtijdelijkheid: je moet vak A gevolgd hebben.

Gelijktijdigheid: je moet vak A volgen of gevolgd hebben als je vak B opneemt.

In het OER: 71°

Als student heb je recht op inspraak

Zo bestaan er ondermeer de permanente opleidingscommissies en curriculumcommissies, die voor minimum 1/3 uit studenten bestaan. De faculteitsraad die voor minimum 10% uit studenten bestaat. Er zijn ook studentenvertegenwoordigers in de meeste organen van de universiteit.

Vertegenwoordiging gebeurt door de studentenraad LOKO, die de vertegenwoordigers verkiest en standpunten inneemt namens de Leuvense studenten. Op facultair niveau gebeurt de vertegenwoordiging door de verschillende faculteitskringen.

Meer info: loko.be/about

Cfr. het aanvullend reglement inzake de permanente onderwijscommissies en de programmadirecteur: art. 2

Er bestaan veel wilde verhalen over wat mag en niet mag. Een overzicht van de belangrijkste feiten (en fouten)

Jaarlijks kan je in bacheloropleidingen, schakel- en voorbereidingsprogramma's toleranties inzetten, naargelang de grootte van je tolerantiekrediet. Je kiest zelf voor welke opleidingsonderdelen (8/20 of 9/20) je dit doet. Dit kan enkel als je CSE minstens 50 % bedraagt. Uiteraard kan dit niet onbeperkt. Je tolerantiekrediet bedraagt 10 % van het aantal studiepunten. Vrijstellingen tellen niet mee voor het tolerantiekrediet en voor wie nog geen 60 studiepunten behaald heeft, blijft het tolerantiekrediet beperkt tot 12 studiepunten.

Als je in tweede zit een slechter resultaat behaalt, blijft binnen het academiejaar je beste resultaat gelden. Daarom is het slimmer steeds het herexamen mee te doen, ook al kan je tolereren, daarmee verlies je geen leerkrediet. Als je tolereert, verlies je wel leerkrediet.

Sinds 2010-2011 geldt een nultolerantie in de masteropleidingen en de lerarenopleiding.

Naast deze voorwaarden kan een faculteit bijkomende eisen stellen, bv. geslaagd zijn op bepaalde vakken. Voor andere opleidingen gelden aparte regels. De examencommissie kan in uitzonderlijke omstandigheden afwijken van deze regels. De examencommissie kan ook uitzonderlijk (!) de punten die een prof heeft gegeven wijzigen.

Enkel voor plichtopleidingsonderdelen kan je gegarandeerd een volgbaar uurrooster bekomen.

Afronding gebeurt naar beneden tot aan 0,5 en vanaf 0,5 inclusief naar boven.

Mondeling examen zonder schriftelijke voorbereiding is niet toegelaten. Je hebt altijd recht op 20 minuten voorbereiding.

Als er verschillende docenten voor een vak zijn, moet men je op voorhand laten weten door welke docent je ondervraagd zal worden.

Enkel studenten die een standaardtraject volgen, kunnen gegarandeerd tot een examenreeks komen waarin niet meer dan één plichtopleidingsonderdeel per dag wordt geëxamineerd.

Vier uur is de maximumduur van een examen.

Anderstalige vakken mag je in het Nederlands afleggen, behalve als je een master-na-master of een anderstalige opleiding volgt. Aan sommige faculteiten moet je hiervoor een aanvraag indienen.

Bij onregelmatigheden (spieken) kan je niet enkel een 0 krijgen op het vak maar kunnen ook al je andere resultaten van dat jaar geschrapt worden en kan je recht op tweede zit vervallen. Je kan ook bij werkjes in de fout gaan, door plagiaat te plegen.

In het OER: art. 7, 50, 133, 134, 148, 149, 154, 159, 160

Feedback is een essentieel (en verplicht) onderdeel van het leerproces

Elke professor moet een collectief en/of individueel feedbackmoment organiseren, tijdens de eerste vijf kalenderdagen na de bekendmaking van de examenresultaten. Dat geldt voor examens van de eerste, tweede en derde examenperiode. Voor het feedbackmoment van het eerste semester is het belangrijk dat dit niet valt tijdens de lesvrije week of op een moment waarop studenten hoorcollege hebben.

Daarnaast hebben studenten steeds inzagerecht. Het verzoek tot inzage wordt ingediend na de betrokken examenperiode en uiterlijk een maand na aanvang van het volgende academiejaar. De universiteit behoudt zich het recht voor een redelijke vergoeding te vragen voor een kopie van examendocumenten.

In het OER: art. 157

(Te veel) gebuisd?*

Als je nog 120 studiepunten of meer te gaan hebt in je bacheloropleiding en je CSE ligt lager dan 50%, dan krijg je een bindend studieadvies. Het komt erop neer dat je CSE na het volgende academiejaar minstens 50% moet bedragen, of je mag je het jaar daarna niet meer inschrijven.

Bij een CSE lager dan 60% in januari krijgen "starters" (eerstejaarsstudenten) een niet-bindend studieadvies.

Eens je een plichtvak opgenomen hebt en niet slaagt/tolereert, dan moet je het blijven opnemen. Keuzevakken kan je nog vervangen. Bissen is geen probleem, trissen kan enkel als je CSE hoger dan 50% ligt – anders mag je je een jaar lang niet inschrijven voor opleidingen die dat vak bevatten – en quateren wordt bijna nooit toegestaan. Zéér uitzonderlijk kan de directeur van de centrale Studentenadministratie anders beslissen. Als je trist en niet slaagt, dan mag je je vijf jaar lang niet meer inschrijven aan de KU Leuven. Pas daarna herwin je automatisch je inschrijfrecht.

Als je leerkrediet op is, kan je je eveneens niet langer inschrijven. Beschik je over onvoldoende leerkrediet om je opleiding af te maken, dan betaal je voor de "ongedekte" studiepunten het maximale inschrijvingsgeld. Behaal je op die manier je bachelordiploma, dan word je ondanks je gebrek aan leerkrediet toch toegelaten tot de master. Daar geldt weliswaar opnieuw het vermeerde inschrijvingsgeld.

*Deze "studievoortgangsbewakingsmaatregelen" gelden ook voor studenten met een examencontract!

In het OER: art. 79, 80, 81, 82, 83

Wat als er zaken niet correct verlopen?

In het algemeen kan je beroep aantekenen tegen alle beslissingen die betrekking hebben op studievoortgang. Hieronder vallen onder andere goedkeuring van het ISP, aanvraag van speciale toelatingen of uitzonderingen, maar zeker en vast ook examenbeslissingen. Hiervoor dient de student uiterlijk vijf dagen na de bekendmaking van de examenresultaten intern beroep aan te tekenen. Er zijn een aantal stappen die je kan ondernemen.

Examendocumenten inkijken (stap 1): de student maakt hiervoor een afspraak bij de desbetreffende docent. Het inkijken van het examen kan verduidelijken hoe een student aan zijn of haar bepaalde score komt. Hierbij kan de docent de verbetersleutel toelichten en/of de student tips geven voor een eventuele herkansing (art. 157).

Bespreking met docent (stap 2): wanneer de docent vaststelt dat er een vergissing is gebeurd bij het toekennen van een examenresultaat (foute optelling, foute ingave punt, ...) zal hij het gecorrigeerde examenresultaat gewoonlijk zelf meedelen aan de voorzitter van de examencommissie. Indien de docent van mening is dat het punt rechtmatig is toegekend, kan de student nog steeds intern beroep aantekenen (art. 157).

Informeel beroep (stap 3): bij een 'informeel beroep' zendt de student een goed geargumenteerde mail naar de voorzitter van de examencommissie. Bedenk hierbij wel dat de formele mogelijkheden van de voorzitter beperkt zijn. Als de student hierna niet akkoord gaat met de uitkomst van het informeel beroep – d.i. nog steeds de mening toegedaan dat het examencijfer niet correct is vastgesteld, dient de student een officieel intern beroep in te dienen bij de coördinator studentenbeleid. Dat dient nog steeds binnen de 5 kalenderdagen te gebeuren (art. 166).

Intern beroep: de student stelt een intern beroep (formele klacht) in door een mail te sturen naar de vice-rector studentenbeleid. In die mail legt de student de situatie opnieuw duidelijk uit en beargumenteert zijn/haar standpunt zo volledig mogelijk. Intern beroep moet ingesteld worden uiterlijk 5 kalenderdagen na de bekendmaking van de examenresultaten. Indien de 5de dag in een weekend valt, kan de maandag daaropvolgend ook nog (art. 166).

Extern beroep: in allerlaatste instant kan de student ook extern beroep aantekenen bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen. Dit indien het intern beroep ongegrond werd verklaard. Dit beroep moet ingesteld worden door middel van aangetekende brief, en dit uiterlijk 5 dagen na bekendmaking van het resultaat van het intern beroep of na het verlopen van de termijn van 15 dagen. Meer informatie over de Raad en over procedure vind je op de website van de Vlaamse overheid: ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/Raad

Tips

Mails sturen en bewaren: mails worden beschouwd als een officieel geldige manier van communicatie. Bewaar alle mails die je stuurt en ontvangt! Dit kan later essentieel zijn om je gelijk te bewijzen.

Als stappen 1 of 2 niet snel genoeg verlopen: een docent zou beschikbaar moeten zijn gedurende de 5 dagen na bekendmaking van het examenresultaat. Maar als hij het examencijfer pas kan bespreken op de 5de dag, is er natuurlijk nauwelijks nog tijd om de procedure te doorlopen. Wil of kan een docent niet tijdig het examenresultaat bespreken, teken dan via mail beroep aan bij de vicerector studentenbeleid met de voorzitter van de examencommissie in cc. Vermeld hierbij als belangrijkste argument dat je verbaasd bent over het resultaat, maar dat de docent je niet de kans heeft gegeven om binnen de wettelijk vastgelegde termijn je examen in te kijken en je examencijfer te bespreken. Dring bovendien bij de docent aan op spoed.

Als stap 3 niet snel genoeg verloopt: als de voorzitter van de examencommissie te lang wacht om de zaak te behandelen, stel je hem hiervan op de hoogte. Als de termijn van 5 dagen dreigt te verlopen, kun je stap 3 overslaan – vermits dit een informele stap is – en stel je op de gewone manier intern beroep in. Je vermeldt hierbij dat de voorzitter van de examencommissie niet tijdig heeft kunnen bemiddelen. Bij examenbetwistingen kan je vooral gelijk halen als er inbreuk gepleegd is op formele regels (bijvoorbeeld, niet medegedeeld dat er een GIS-correctie was of een mondeling examen, terwijl de ECTS-fiche in een schriftelijk voorziet) of wanneer de beslissing kennelijk onredelijk is, dat is wanneer geen enkele zorgvuldige prof in dezelfde omstandigheden die

Uitzonderingsmaatregelen

Verplaatsing van examens binnen zittijden: enkel mogelijk in geval van een zwaarwichtige omstandigheid. Zowel binnen dezelfde examenperiode als van januari naar juni kan er verplaatst worden. Dat laatste om studenten hun twee examenkansen per jaar te vrijwaren. De examenvorm kan hierbij veranderen (resp. art. 114 en 120 OER). Als je meer dan 36 studiepunten opneemt in het eerste semester en dit het gevolg is van de verplichte programmering van de opleiding, dan kan na gemotiveerd verzoek toegestaan worden examens van januari naar juni te verplaatsen. Ook in de derde examenperiode (tweede zit) kan je bij overlap een aanvraag tot verplaatsing indienen, gezien daar geen vervroegde examenplanning geldt (art. 119).

Spreading van examens buiten zittijden: enkel mogelijk bij ernstige functiebeperking of omwille van een medische reden, als topsporter of -kunstenaar, wanneer je 80u per maand werkt en minstens 25 studiepunten opneemt en wanneer je twee voltijdse opleidingen (2x min. 54 studiepunten) combineert. Indien data, verplichte aanwezigheid en werk- en examenvormen wijzigen niet automatisch. Wanneer nodig moet je faculteit daar een regeling rond uitwerken (art. 122).

Examenfaciliteiten: studenten met een auditieve, visuele, motorische of psychiatrische functiebeperking, een chronische ziekte of een leerstoornis hebben recht op examenfaciliteiten. Bij de cel "studeren met een functiebeperking" kan een attest aangevraagd worden, op basis waarvan verzoeken aan de faculteit gericht kunnen worden. Er kan afgeweken worden van de examenvorm of toegestaan worden gebruik te maken van technische hulpmiddelen (art. 134).